

blev sat den rigtige Pris paa Varene, og at den ene eller den anden Part fik det, de skulde have af denne Pris. Det forekommer mig, at dette aabner en Adgang til at komme ind paa noget, som hører Fortiden til, og som jeg mener, at man nødig skulde komme ind paa for det første, nemlig Hjælp fra en offentlig Embedsmands Side til at slaa fast, om Værdierne vare berettigede eller ikke. Det er noget, som ret almindeligt hørte til de offentlige Forretninger i fordums Dage, at Kongen blandede sig i saadanne Forhold. Mangen interessant historisk Fremstilling belærer os om, at en Frederik II eller en Christian IV har taget fat paa Skomagernes, fordi det oplyses, at de tager „fast dobbelt Værdi for Sko eller Støvler, eller saa meget som dennem lyster“. Det er rent galt, det skulle de ikke have Lov til, og saa skriker man ind og fortæller Skomagernes, hvad Støvlerne maa koste. Og en anden Gang, naar Bryggerne have brugt for lidt eller for meget Gær, straffer man dem haardeligen, fordi de skulle bruge den Gær, som det offentlige mener nødvendig, og ikke mere. Og at Forligsmandens Undersøgelse skulde komme ind paa noget lignende, vilde jeg nødig se. Naar det høje Ting mener, at jeg der taler om noget, som der ingen Fare er for, kan det godt være, at det er Tilfældet, men jeg vil dog have Lov til at gøre opmærksom paa en lille Begivenhed, som fandt Sted for ikke længere end 3 Aar siden, men som ikke vakte den Opmærksomhed, som den fortjente. I 1906 fremkom der fra Statens Laboratorium for Undersøgelse af Levnedsmidler et Forslag til Justitsministeren gaaende ud paa, at Justitsministeren skulde tage Bestemmelse om Flødehandelen i Landet, at han skulde bestemme, hvor mange Fedtprocent der skulde være i Fløden, og tillige tage Bestemmelse om Prisforholdet. Laboratoriet mente, at en Pot Fløde skulde koste 5 Gange saa meget som Fedtprocenten udgjorde, og naar Fløde almindeligvis indeholdt 20 pCt. Fedt, skulde en Pot koste 1 Kr., og mere, hvis der var flere Procent, og mindre, hvis der var mindre. Se, det var et Forslag, som nøjagtig var skaaret over den gamle Læst om det offentliges Tilsyn med Varernes Kvalitet og Pris til bedste for Borgerne. Og man kunde jo ikke være blevet staaende ved Fløde; var man en Gang begyndt, maatte man ogsaa komme til Bukser, Støvler og lignende Ting, der ere lige saa vigtige som Fløde. Jeg tror aldrig, der blev noget af det — det var i Albertis Tid — men det var for mig ganske

interessant, at noget saadant kunde hænde, og jeg skrev i den Anledning lejlighedsvis en Artikel i et Tidsskrift og gav den en Overskrift, som jeg mener var meget passende, nemlig „Alverden gaar omkring i en grøn Kasseking“. Det er jo saaledes i Verden, at Udviklingen gaar rundt. Men det synes jo nu efter Lovforslagets Bemærkninger og delvis ud fra de Betragtninger, hvorpaa Arbejderne have bygget deres Forslag om en Forligsmand, at man allerede er paa Vej til at vandre tilbage til en offentlig Kontrol med Priser og deslige, som hørte fordums Tidens Ejendommeligheder til. Jeg synes ikke, det var værd at komme ind paa det for det første.

Jeg gentager, hvad jeg maaske allerede har sagt tidligere et Par Gange, at det forekommer mig, at Tilblivelsesmaaden for de to Forslag er næsten ideel, men Tilblivelsesmaaden maa være den samme for begge Love. Jeg har i Virkeligheden, forekommer det mig, Medhold fra flere Sider, blandt andet fra det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck), der udtalte, at Lovene burde gives saaledes af Samfundet, at de ikke modtages med afgjort Mistillid og Uvillie af begge Parter, thi hvis det sker, er Loven spildt og ingen Nytte til. Ogsaa det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) sagde nylig noget ganske lignende, at naar man lovgiver mod den ene Parts Ønske, vil Loven blive modtagen med Uvillie fra hans Side, saa at den ikke kan gøre Gavn. Netop med Hensyn til Forslaget om Voldgiftsretten er man kommen ind paa en god Maade at lovgive paa, idet man jo har begge Parter Samstemning paa Forhaand. Men man skal fortsætte paa samme Maade med Hensyn til Lovforslaget om Forligsmanden, saa at man vedtager som Lov, hvad de to Parter ere enige om, og som de betragte det som en Æressag at følge, men ikke gaa videre og lovgive saadan, at man lovgiver til Glæde for den ene Part og til Misfornøjelse for den anden, thi det bliver ikke nogen Lovgivning, som der kommer noget godt ud af. Man skal ikke paatvinge de to Parter noget. Men der er hist og her i Bemærkningerne til Lovforslaget et eller andet, som forekommer mig at have en bureaukratisk Klang. Et Sted staar der f. Eks., at Forligsmanden bør have den og den Ret, for hans Værdighed skal haandhæves. Hvem taler der? Det er sikkert ikke de to Parter. Det er en, som tænker paa Embedsværdigheden, en udenforstaaende Trediemand. Et andet Sted staar der, at